critas debet hypocrita expandere tanq̄ʒ alas
ad radios ſolis ſcʒ diuinitatis cui apte ſūt om
nes cogitatiões. Juxta illud Pſ. xciij. Dñs
ſcit cogitatiões hoim. i. hypocritarū qm̄ va/
ne ſunt. ⁊ ſic debet excutere eas a corde ſuo vt
poſſit innouari ⁊ in nouitate mētis ambulare
vt ſuadet apl'ſ in ɤbis allegat̄. in nouitate vi
te ambulemus.

¶ De eadem dñica. Sermo. ij.

NJſi abundaue=

rit iuſticia vr̄a pluſq̄ʒ ſcribarum et
phariſeorū nō intrabitis in regnuʒ
K celorū Matth. v. Dicit Plini⁹ in ſpe. natu. ⁊
Auicēna q̄ ſymea ē beſtia lineamētis homis
ppinqua. Nā extra habet q̄ſi eaſdē manus ⁊
pedes ⁊ pōt duob⁹ pedib⁹ ambulare ſicut hō
⁊ in lineamētis intrinſec⁹ etiaʒ ē hoi ſiı̄lis ⁊ tm̄
nō eſt hō. Et ē indomita quia ipam oportʒ p
vincula vel trūci alicui⁹ obligatione domare
⁊ delectat̄ in imūdis vermib⁹ ſcʒ pediclis q̄s
deuorat. Et ſm Amb. i examerō ē leonis me=
dicina. Nam cū leo infirmat̄ ex induſtria na/
ture querit ſymeā cui⁹ ſanguine potat⁹ cōua=
leſcit apparet hō ⁊ nō ē homo. Moralit̄ huic
aı̄ali ſimiles erāt ſcribe ⁊ phariſei q̄ exteri⁹ q̄ſi
legis obſeruatores ⁊ boni hoies apparebant.
intus tm̄ pleni ɤmib⁹ malarū intentionū. Ju/
xta illud q̄ ait xp̄s Matth. xxiij. Omīa opa
eorū faciunt vt audiant̄ ab hoibus. Nam de
ipſis dicit Nicola⁹ d ly. q̄ tempe ieiunij vittu
las habuerūt p capita vt appareret eos dolo/
rem capitis ex ieiunio acquiſiuiſſe p qd̄ nota=
tur eorū mala intentio q̄ om̄e eorū op⁹ damna
bat. ſm illud Mat. vj. Si ocul⁹ tu⁹. i. intētio
tua neq̄ʒ fuerit. i. nō eſt bona totū corp⁹ tuū te
nebroſum erit. i. om̄ia opa tua nulli⁹ ſunt pre/
mij ⁊ meriti vel ſalutis. Jdo dicit Grego. v.
moral'. Si in ope bono intentio recta nō tenet̄
hocipſum opus qd̄ bonum credit̄ amittit̄. Et
patet q̄ recte erāt ſymee. quia ſicut ſymea ha=
bet pedes vt hō nō tm̄ eſt hō. Sic licet ipſi ha/
bebant pedes. i. intētiōes nō tm̄ erāt hūane qꝛ
prudēs homo om̄ia que facit debet facere ad
gloriā dei. ſm aplm. j. Corinth. x. qd̄ ipſi non
faciebāt idō beſtiales ſm aīam fiebāt. Nā dic̄
Bern. ſup Can̄. Si amās turpia appetit inten
tio turpis ē ⁊ fedans faciē aīe ⁊ ſpūs. Et ſi ho
neſta appetit intētio honeſta erit. Jtē ſicut ſy=
mea habet man⁹. ſed nō humanas. Sic q̄uis
phariſei habebant opa que deſignant̄ p ma/
nus nō tm̄ erāt humana. quia leuia faciebāt et
maiora omittebāt. Juxta illud Matth. xxiij
Ve q̄ decimatis mentā ⁊ anetū ⁊ relinq̄t̄ que
grauiora ſunt legis. Jtē ſicut ſymea gloriat̄ i
exteriori pulchritudine vt cū induit̄ interduʒ
tunica rubea vl' viridi. ita phariſei ſolū exteri

orem mundiciā ⁊ ſanctitatē ad placenduʒ ho=
minib⁹ apparebant nihil de interiori pulchri/
tudine curātes. idō dñs aſſimilabat eos ſepul
chris dealbatis que foris apparēt hoib⁹ ſpeci
oſa. intus aūt ſunt plena imundicijs Matth.
xxiij. Et iterum ibidē. Ve vobis ſcribe ⁊ pha
riſei q̄ mūdatis qd̄ foris eſt calicis ⁊ perapſi/
dis. intus aūt eſtis pleni rapina ⁊ imundicia.
Jtem ſicut ſymea polluit os ɤmib⁹ imundis
vt pediculis. ſic ipſi polluebāt ora ſua menda=
cijs cum dicebāt Matth. xxiij. Si fuiſſemus
in diebus patrū noſtrorū nō fuiſſem⁹ ſocij eo=
rum in ſanguine pphetarū. Sed mentiebant̄
in ſanguine dñi oim pphetarū facti ſunt rei ⁊
martyres plures effecerāt ⁊ apoſtolos pſecu=
ti. ideo facti ſunt cibus leonis infernalis q̄ cir=
cūit querēs quē deuoret. j. Pet. v. Noſtra āt
opa bona debent eſſe pfectiora ⁊ abundantio
ra phariſeorum. Juxta illud Prouerb. xiiij.
Jn om̄i ope bono erit abundantia. Jdo dicit
hic dñs. Niſi abundauerit iuſticia vr̄a pluſq̄ʒ
⁊c̄. Jn quib⁹ ɤbis pncipaliter tria tangunt̄.
Primo pfectio chriſtianorū ibi. niſi abunda/
uerit. Scdo defectio phariſeoruʒ ibi. iuſticia
vr̄a pluſq̄ʒ phariſeoꝝ. Tertio clauſio regni ce
lorum ibi. nō intrabitis in regnum celorū. Cir L
ca quod notandū licet iuſticia ppie ſumatur
p ɤtute qua reddit̄ vnicuiq̄ʒ qd̄ ſuum eſt. lar
ge tm̄ ſumit̄ p bonitate. Nam glo. ſup illo ad
Heb. j. Dilexiſti iuſticiā. dicit q̄ p iuſticiā in/
telligit om̄e bonū. Et Hiero. ad demetriadeʒ
dicit q̄ om̄es ɤtutum ſpecies vno iuſticie no
mine cōtinent̄. Et ſm hoc dicit Aug⁹. duas
ptes eſſe iuſticie ſcʒ declinare a malo ⁊ facere
bonum. Et ſic iuſticia diſtinguit̄ cōtra pctm̄.
⁊ ita dñs loquit̄ hic de iuſticia. vn̄ ſicut ſūt va
ria dona gratiarū dei. ita varij ſunt ſtat⁹ ⁊ cō=
ditiones hoim. ppter quā varietatē pleriq̄ʒ
accidit q̄ vn⁹ in vno ſtatu ſaluat̄ q̄ ſi eēt i alio
ſtatu damnaret̄. quia quod ſufficit vni ad ſa=
lutem in vno ſtatu nō ſufficeret ei in alio. ppt̄
quod his qui ſunt in ſtatu maiori in compati=
one minorum apte pōt dicit ɤbū thematis aſ
ſumptum. Niſi abundauerit iuſticia ⁊c̄. vide
licet pluſq̄ʒ minorū nō intrabitis in regnum ce
lorum. Et vlteri⁹ taceat̄ deſcribis ⁊ phariſeis
qui ſunt in lege alia. ⁊ de eis tactū eſt ſupra in
arenga. accipiende ſunt compationes in lege
chriſtiana in qua quidē aliqui ſunt plati. alij
ſubditi. aliqui religioſi. quidā ſeclares. alij di
ſcipuli. alij doctores. ⁊ ſic de alijs. quibus ſin=
gulis in quadam compatione dici poteſt. niſi
abundauerit iuſticia veſtra pluſq̄ʒ illoruʒ nō
intrabitis in regnum celorum. Prima igitur M
compatio eſt inter prelatos ⁊ ſubditos. qꝛ p/
latorum opa debent magis abundare q̄ʒ ſub=
ditorum. ideo dicit Holc. ſup lib. Sapiē. lec.

cxcvj. q quibet ꝑlatus debet habere quattu/
oꝛ. zelum feruoꝛis ⁊ coꝛreptiõis. ſtatũ vigoꝛ
⁊ ſuppoꝛtatiõis. locũ amoꝛ ⁊ cõicatiõis. motũ
ꝓceſſoꝛ ⁊ iformatiõis Prio dꝫ hr̃e feruoꝛ zelũ
⁊ coꝛreptiõis: vt ſit ardẽs nõ tepidꝰ ꝑ ĩguiaꝫ.
nõ fumãs ꝑ vanaꝫ gloriã. nõ extinctus per in
famiã. ſed ardẽs tanq̃ colũna vt dicat̃ de ſub
ditis ſuis illud Sapien. xviij. Ignis ardentẽ
columnã habuerũt ducez. In cuiꝰ figura dici
tur de Helia Ecci. xlviij. Surrexit Helias q̃i
ignis ardens ſcꝫ ꝑ ſincerum zelum. Et nota q
aliquãdo igni thus adiũgitur aliqñ ſulphur.
Quãdo em̃ thus admiſcet̃ cũ igne tota domꝰ
redolet. quãdo vero ſulphur adiũgit̃ igni ve/
hemẽter accendit̃ ⁊ tota domus fetoꝛe replet̃
Sic aliqñ moraliter eſt de ꝑlato. Cõtingit em̃
qñq̃ q ꝑlatus laterales conſiliarios ſibi aſſu
mit quaſi ꝑſonas ſulphureas ardẽtes ꝑ mali=
ciam ⁊ fetẽtes per infamiam. Et tunc ſic do=
mus plena eſt fumatione. tribulatiõe. ⁊ feto/
re. Eſa. xxxiiij. Cõuertent̃ toꝛrẽtes eiꝰ in picẽ
⁊ humus eiꝰ in ſulphur ⁊ erit terra eius in pi/
cem ardentem die ac nocte. Cunq̃ vero con/
tingit q ꝑlatus cõſiliarios ſibi facit laterales
de perſonis ſanctis ⁊ deuotis ⁊ honeſte fame
⁊ tunc nulli dubiũ quin tunc tota domus re/
pleat̃ dulcedine dilectionis ⁊ ſuauitate pacis
que ꝑ thus ſignant̃. Et figurat̃ de tali pꝛelato
illud Ecci. l. Ignis effulgens de lateribꝰ ſuis
N quaſi thus ardens in igne. Scd̃o ꝑlatꝰ debet
habere ſtatum vigoꝛis ⁊ ſuppoꝛtationis vt ſit
columna foꝛtiter ſuppoꝛtatus onꝰ ſibi ſuppoſi
tum. ⁊ de hmõi ꝑlato dicit̃ Hiere. j. Dedi te
hodie in ciuitatem munitam ⁊ colũnam ferre=
am. Quãdiu em̃ colũna eſt recta foꝛtiter ſup/
poꝛtat onus ſuppoſitum. Sed q̃cito incipit i
curuari ad vnã ꝑtem vel ad aliã ſtatim fabꝛi=
cata tota cadit. Ita moralr̃ q̃diu ꝑlatus ſuat
rectitudinem ⁊ iuſticiã ſequẽs iura ⁊ bonã cõ
ſcientiã meritoꝛie ſuppoꝛtat ⁊ exequit̃ cãm ſuã
Cum em̃ declinat ad latus ꝓpter affectionem
vel offenſam nõ deprimẽdo defectus. ſed de/
fectiuos fouẽdo fabꝛica tota cadit. nã Iudic.
xvj. legit̃ q ſampſon duas ↄcutiẽdo colũnas
quibus tota domꝰ innitebat̃ domuꝫ ꝓſtrauit
ſe ⁊ om̃es qui in ea erãt occidit. Iſto mõ ẽ de
diabolo. Affectat em̃ vnã cõgregationẽ deuo
toꝛũ ſubuertere ⁊ eos occidere. i. charitatẽ ab
eis que ẽ vita ſpũalis auferre ⁊ vt illud faciat
bꝛeuioꝛẽ viam nõ habet niſi colũnas iſtius cõ
gregationis cõcutere ⁊ allidere ꝑturbationeꝫ
⁊ cõmotiones. Iuxta illud Iob. ix. Terrã cõ
mouet de loco ſuo ⁊ colũne eius cõcutientur.
Ideo refert Petrꝰ comeſtoꝛ in ſcholꝰ. hiſto. ſu=
per Geñ. q filiꝰ Cham Noe ſeptem artes libe
rales in. xiiij. columnis deſcripſit quarũ ſeptẽ
erãt tree ⁊ ſeptẽ latericie vt ↄtra diluuiũ ignis
⁊ aque in ꝑpetuũ ꝑmanerẽt. In hoc figurat̃ iis
q in ꝑlatis qui colũne dicunt̃ ſufficiẽtia ſcien
tie deeſſe nõ debet. Et ideo ſapiẽtia dicit̃ exci/
diſſe ſeptẽ colũnas Prouerb. ix. Quia vbi ꝑ=
lati alicuiꝰ eccl̃ie imbuti nõ fuerint eccleſie fa=
bꝛica cito ruet. Tertio debet habere ꝑlatꝰ lo/ O
cum amoꝛis ⁊ cõmunicationis. vt ꝑ beniuolẽ
tiam ⁊ bonã affectionẽ ſubditos habeat. ⁊ ab
eis ſic habeat̃. debet em̃ haberi ab om̃ibus et
nõ quibuſdã quia om̃ibꝰ ⁊ ſingulis debet eſſe
cõmunis. Refert Helinãdꝰ in geſtis romano
rum de traiano q quodã tempe arguentibus
eũ amicis eo q ad iĩimos erat nimis affabilis
⁊ vltra quã deceret impatoꝛiã dignitatẽ ꝑſo=
nas ſimplices ⁊ priuatas honoꝛaret. rñdit ſe
velle eſſe talẽ impatoꝛẽ ꝑſonis priuatis q̃les
ſibi impatoꝛ eſſe ꝑuatas optaret. Sic em̃ Iu
lius impatoꝛ amoꝛẽ militum ſuoꝝ meruit qui
eos nõ milites ſed cõmilitones appellauit. Si
cut de eo narrat Uegetius lib. j. de re militari
Idẽ in eodẽ lib. iij. c. xviij. dicit. q in exercitu
bñ oꝛdinato tres debẽt eſſe duces. ꝑmus. ſecũ
dus. tertius. Primus aũt qui ꝑcipuaꝫ habet
dignitatẽ ⁊ ꝑtãtem debet eſſe in ꝑte dextra in
ter equites ⁊ pedites ⁊ cõſilio regere ⁊ autoꝛi
tate vt taꝫ equites q̃ pedites poſſit ad pugnã
exhoꝛtari. Moralr̃ ſic ꝑlatus debet ee͂ cõmu=
nis ꝑſona vt maioꝛibus ⁊ minoꝛibꝰ ſue beni=
uolentie cõſtantiã ꝑſtet. nõ em̃ ſemp cũ equi/
tibus acquirat honoꝛẽ. neq̃ ſemp cũ peditibꝰ
ſubiectionis neglecto toꝛpoꝛe ſoꝛdeſcat. Chꝛi P
ſtus em̃ i familia ſua. i. int̃ apoſtolos ſic ſe ha=
bebat. Nã aliqñ ſupioꝛem ſe ꝑtulit. Ioh. xiij.
Uos vocatis me magiſter ⁊ dñe ⁊ bñ dicitis.
ſum etem̃. Aliquãdo inferioꝛẽ Luc. xxij. Ego
ſum in medio veſtri ſicut qui miniſtrat. Aliqñ
equalem ſicut Ioh. xv. Iam nõ dicã vos ſer=
uos ſed amicos. Amicitia em̃ equalitatẽ req̃/
rit. viij. Ethic. Eodem modo ꝑlatus int̃ ſub/
ditos debet aliqñ ee͂ maioꝛ. aliqñ minoꝛ. ali/
quãdo equalis. Minoꝛ q̃tũ ad humilitat re
putationẽ ſm̃ illud. j. Theſſal. ij. Facti ſumꝰ
ꝑuuli in medio veſtri. Equalis q̃tũ ad amica
bilem cõuerſationẽ. Iuxta illud Ecci. xxxij.
Rectoꝛẽ te poſuerũt noli extolli. eſto in illis ſi
cut vnꝰ ex ipſis. Maioꝛ aũt quãtũ ad reuerẽ
tie dignitatẽ ⁊ autoꝛitatem. Iſta tria tãgit Au
guſtinꝰ in regula. honoꝛẽ coꝛã vobis timoꝛeꝫ
coꝛam deo. ſubſtratus ſit ſub pedibꝰ circa om
nes ſeipſum bonoꝛũ operũ ꝑbeat exemplum.
Cum dicit honoꝛẽ coꝛã vobis tangit reueren
tie autoꝛitatẽ. timoꝛẽ coꝛã deo ⁊c̃. reputatiõis
humilitatẽ. Sed cũ dicit circa om̃es. tangit cõ
uerſationis amicabilitatem. Dicit em̃ Ariſt.
de aialibus. Coꝛ eſt cõmune a quo om̃ia alia
mẽbꝛa ꝟtutem ⁊ motũ recipiũt. declinat tamẽ
magis in homie ad ſiniſtrã partẽ q̃ ad dextrã

ad ſitum ſuū. Iſto modo p̄latus ē ſicut cor in
myſtico corpe a quo om̄es ſubditi recipe de/
bent ꝟtutē ⁊ cōſolationē ⁊ influentiā ſui mo/
tus. Sed tn̄ ad inferos debet magis cōpatien
Q do fauorabiliter declinare. Quarto debet p̄la
tus habere motū preceſſoris ⁊ informatiōis.
boni em̄ p̄lati ⁊ ducis ē ꝟtuoſe ꝓ loco ⁊ tēpo-
re militare. ⁊ quod p̄cipit alijs interdū factis
debet adimplere. Idō dicit Hiero. ſup Exo.
Tanta debet eſſe cōuerſatio ⁊ eruditio ponti
ficis ⁊ prelati vt oēs motus ⁊ greſſus ⁊ vniū/
ſa eius opa notabilia ſimul ꝟitatem mente cō
cipiat ⁊ eam toto habitu reſonet ⁊ ornatu q̄c/
quid agit quicq̄d loquit̄ doctrina ſit populo-
rum. Et Greg᷒. in paſto. Tm̄ debet actionez
p̄ſli tranſcendere actio p̄ſulis q̄tuz diſtare ſo-
let a grege vita paſtoris. Ideo talib᷒ dici pōt
hoc ꝟbum allegatū. niſi abundauerit iuſticia
R veſtra pluſq̄ ſubditorū. Secūda compatio ē
inter religioſos ⁊ ſeculares. Ad multa em̄ ob
ligant̄ religioſi ad que nō tenent̄ ſeculares vi
delicet p̄mo ad abdicationē ꝓprietatis. ad re-
nunciationē ꝓprie voluntatis. ad ꝑpetuā ob
ſeruationē caſtitatis. vt de ſtatu monachoruz
Cum ad monaſteriū. vbi dicit Innoc. iij. Ab
dicatio ꝓprietatis ſicut ⁊ votū caſtitatis adeo
annexa ſunt regule monachali ꝙ nec ſummus
pontifex poterit cuz his diſpēſare. Et dic̄ ſan
ctus Tho. ij. ij. q. lxxxvj. Votū religionis re/
ſpicit tria p̄ncipaliter ſcz pauptatē continēti/
am. ⁊ obediētiam. ⁊ horū trāſgreſſio obligat
ad mortale religioſos ſed nō ſeclares. Naz ſe/
culares laici bene poſſunt licite tempalia poſ/
ſidere. vt. xij. q. j. c. duo. vbi dicit Hiero. Lai
cis; licet tempalia poſſidere. ſed nō niſi ad vſū
nihil em̄ miſerius q̄ ꝓpter nūmū ꝑdere deuz
Item poſſunt nubere. j. Corinth. vij. Si nup-
ſerit ꝟgo nō peccauit. Et etiam tā ſtricte nō te
nent̄ ad obedientiā ſicut religioſi. Scd̄o tenē-
tur tanq̄ ad veſtitus aſperitatē ad victus te/
nuitatem. ad abſtinētie fragilitatē. ad oratio-
num inſtantiam ad horarū canonicarum fre/
quentiam ⁊ generalem ſtatutorū regule ⁊ cō/
ſtitutionē ſui ordinis obſeruantiā. ad que om
nia ſeculares minime tenent̄ qui tamē alias ſi
ſm̄ cōmunia p̄cepta dei ⁊ eccl̄ie ſuo modo i fi/
de chriſti viuāt ſaluāt̄. Si aūt regioſus ſic vi
ueret vt ipſi ⁊ nō abūdaret iuſticia ſua pluſq̄
illorū. iuxta verbum dn̄i. nequaq̄ intrabit in
regnū celorū. quia dicit Bern̄. in quadā ep̄la.
Clauſtralis quaſi tot florib᷒ vernat quot vir
tutib᷒ abundat. tales iuxta ꝟtutū abundātiā
abundantē accipiunt gloriā. dicēte Greg. mo
ral. iiij. Nūo inq̄t electis in hac vita ē diſcretō
operū. i alia quoq̄ vita erit ꝓculdubio diſcre
tio dignitatū vt q̄ hic ali᷒ alium ſupat in ope.
S alius aliū in retributione trāſcēdat. Tertia cō-
paratio ē inter doctores ⁊ diſcipulos. doctor
em̄ in doctrina ſua debet tria attendere. ſcz vt
inſtruat placeat ⁊ ad bn̄ agēdum moneat. de
hoc Aug᷒. in li. de doctrina chriſtiana. Dixit
eloquēs. ⁊ bn̄ dixit. ita debere docē neceſſita-
tis ē eloquentē. vt doceat vt dlectet. vt flectat
deinde addit. docere neceſſitatis ē. delectare
ſuauitatl. flectere victorie. Idō ſi nō docet q̄ ē
neceſſitatis regnū celorū nō intrabit. Quarta
compatio eſt int̄ p̄dicatores ⁊ auditores. Et
p̄dicatorū opa bona debēt plus abundare q̄
auditorū. Quia vt dicit Greg᷒ nazanzen᷒ ſu-
per Apocal. Mundari p̄us oportet ⁊ ſic ali/
os mūdare. ſapientē p̄us fieri ⁊ ſic alios face/
re ſapiētes. lumen fieri ⁊ ſic alios illuminare.
ad deū accedere ⁊ ſic alios ad deū ducere. Sā
ctificari ⁊ ſic alios ſanctificare. manus habere
rectas ⁊ ſic indigētib᷒ porrigere man᷒. ⁊ qui-
cūq̄ ſic fecerint regnū celorū merebunt̄. Quia
vt dicit Greg᷒. i quadā omel. Ad regnū eter-
ne beatitudinis ꝑuenire nō valet qui nō vult
ope implere quod p̄dicat. Nam cui᷒ vita de/
ſpicit̄ reſtat vt ei᷒ p̄dicatio cōtemnat̄. Quin- T
ta compatio eſt int̄ ſacerdotes ⁊ laicos. Et d̄
beut ſacerdotes plus in iuſticia abundare q̄
laici. quia ſunt ipſorū patres ⁊ mgr̄i. vt dicit
Gre. xix. moral. di. Quis dubitet ſacerdotes
xp̄i reguz ⁊ p̄ncipū omniūq̄ fideliū patres et
mgr̄os cenſeri. q. d. null᷒. Idō ſicut p̄cellūt di
gnitate ſic ⁊ ſanctitate ⁊ bonitate. Dicit tamē
Archidiaconus Guido in roſario. ꝙ ſacerdo
tes nō tenent̄ eſſe meliores q̄ laici boni ſi laici
ſunt meliores. Et ſubdit. ⁊ hoc dico ad ꝟtutē
nō q̄tum ad ſcientiā docēdi p̄dicandi ⁊ faciē
di officia eccl̄iaſtica ⁊ diſtincte diſcernēdo ar-
ticulos. ⁊ ad hoc plus tenent̄ clerici q̄ laici. ſ
ſi in his ſunt inſtructiores q̄ clerici nō ē cleri-
cis imputandū dūmodo ſufficiēter ſunt iſtru
cti in his. hec ille. Sexta compatio ē inter cō-
templatiuos ⁊ actiuos licet eniz bona ſit vita
marthe. melior tn̄ ps eſt Marie. quia ipſa op
timā ꝑtem elegit que nō auferet̄ ab ea. Lu. x.
Ac ꝑ hoc plura requirunt̄ ad vitam contem-
platiuā q̄ actiuam. Quia vt dicit Proſper in
de vita cōtemplatiua. Ad actiuam vitam per
tinet nulli iniurias irrogare. ad cōtēplatiuā ꝑ
tinet irrogatas eq̄nimiter ſuſtinere. Actiuus
em̄ oſtēdēdo primo opa miſericordie ſe ab ol
bus iniquitatib᷒ emūdat ⁊ vitā ſuam bonorū
operū fructibus ditat. Contemplatiu᷒ ꝟo fa-
cultatibus ſuis in vſus pauperū diſtributis ſi
mul ſe expoliauit mūdo. ⁊ totis viribus ſuis
adheret celo. Res mundi mūdo proiecit ⁊ ſe-
ipſum chriſto deuota mēte reſtituit. hec Pro
ſper. Patet ergo quomodo plus incumbit cō
templatiuo q̄ actiuo. ꝓpter quod apte dicit̄
cōtemplatiuis. Niſi abundauerit iuſticia ve-

ſtraplus q̄ʒ actiuorum. Sed diceret aliquis.
cū vita actiua ſit ſancta ⁊ bona ⁊ cōtemplati=
ua p̄ſupponat actiuā. Iux̄ illud Greg. vj. mo
ral. Qui cōtemplationis arcē tenere voluerit
vel deſiderat p̄us neceſſe ē vt ſe in cāpo actio
nis pbet. quō ergo aliquis cōtemplatiu⁹ a re
gno dei excludit̄ cū ſaltem merito vite actiue
admittat̄. Ad hoc dici pōt diſtinguendo ꝺ cō
templatiuis. Quidā em̄ ſunt q̄ vitā actiuā re=
ſpuentes ad cōtemplationis veſtigiū ambiti/
oſe anhelāt. Exemplū de nō nullis begardis
⁊ beginis qui laborē reſpuūt ⁊ vitam actiuaʒ
poſtponētes ad ociū cōtemplatiōis cōuolare
p̄ſumunt. ⁊ tales qui neutrā vitā tenēt ſic de/
berent pculdubio regnū dei nō intrabūt. qui
tn̄ ſi in humilitate vite actiue ſe tenerēt ꝟe ſal=
uarent̄. Ideo dic̄ Greg⁹. Sepe q̄ occupati hu
manis vſib⁹ bene viuerēt gladio ſue quiet| ex
tincti ſunt. Et illud certe dicit Iſido. de ſum|.
bo. lib. iij. Vtili⁹ ē p ſimplicē actionē ire ad vi
tam eternā q̄ʒ p cōtemplatiōis errorē mitti in
gehennā. Multos em̄ dn̄s ex carnalibus ſua
gr̄a viſitat ⁊ ad cōtemplatiōis veſtigiū eleuat
multoſq̄ʒ cōtemplationi deditos iuſto iudicō
deſerit ⁊ lapſos in terrenis deſiderijs derelin
quit. Loth in puerſa ciuitate iuſtus fuit et in
monte peccauit. hec Iſido. Alij aūt ſunt q̄ in
actiua vita bn̄ exercitati p diuinā gr̄am in al/
tum cōtemplatiōis ſuſtollunt̄. Sed vtriq̄ʒ vi
te viciſſim deſeruiētes nūc ꝯtemplationi. nūc
actioni intendūt ad inſtar euāgeliſtarū aialiū
de quib⁹ legit̄. Ibant ⁊ reuertebant̄ p actio/
nem. De his Bern̄. Bonū inq̄t acquirit gra/
dum q̄ bn̄ miniſtrauerit. meliorē qui bene va/
cauerit. optimū aūt qui pfectus eſt in vtroq̄ʒ.
Ad hunc gradū ſponſus animā cōtemplatri/
cem vocat. Can̄. ij. Surge ppera amica mea
⁊ veni. Surge inq̄t cōtemplatiōis poſtpoſiti
one. ppera actiōis excitatione ⁊ veni contem
Z plationis denuo reſumptiōe. Septima com/
paratio eſt int̄ pfectos ⁊ ſimplices. Perfecti
em̄ tenent̄ ad oīa cōſilia vt patʒ ad abdica=
tionē tempalium. Matth. xix. Si vis perfe=
ctus eē vade ⁊ vēde oīa que habes ⁊ da pau/
peribus. Etiā tenent̄ ad pfectā obedientiam
maiori. etiā in his que diſpoſitioni p̄lati nō ſb
dunt̄. Iuxta illud Matth. xvj. Si quis vult
poſt me venire ⁊c̄. Etiā tenent̄ ad caſtitatem.
Matth. v. Audiſtis quia dictū ē antiq̄s. nō
mechaberis. Ego aūt dico qui viderit mulie/
rem ad cōcupiſcēdū eā iam mechat⁹ ē eā in cor
de ſuo. Itē tenent̄ ad dilectionē inimicorū nō
ſolū in affectu ſed etiā in effectu. Mat. v. Di=
ligite inimicos veſtros bn̄faci. ⁊c̄. Itē tenen=
tur ad pfectā patientiā. Iuxta illud Matth.
v. Si q̄s te pcuſſerit ad vnā maxillā p̄be ei al
teram. ⁊ hoc intelligit̄ ſm̄ p̄parationē animi.

Item ad vitandū om̄em ſollicitudinē tempō
raliū. Matth. vj. Nolite ſolliciti eē. Et iterū
Nolite ſolliciti eſſe de craſtino. Itē tenent̄ ad
illud. Qui habet duas tunicas det vnā nō ha
benti. Et plura alia ſunt in euāgelio cōſilia ſi/
ne quib⁹ ſimplices boni chriſtiani ſaluant̄. ſ;
pfecti ad ea tenent̄. ideo p̄cipue pōt dici ad ta
les. Niſi abundauerit iuſticia vr̄a pluſq̄ʒ ipſe
ctorū. Sed diceres. q̄ pfecti ad hec iam dicta Y
aſtringunt̄. Respondet̄ pfecti ſunt in tripli=
ci differentia. Quidā em̄ dicunt̄ pfecti ex ſta/
tu ⁊ voto ſpeciali vocatiōe diuina. vt apoſto
li fuerūt ad pfectionē a dn̄o vocati. De q̄bus
hiero. Tu qui pfectū te eſſe pollicit⁹ es quid
aliud q̄ʒ pfectā ſectat⁹ es vitā quā tenere de/
bes. hi ſi ea que pfectionis ſunt ſuent. pmiſſi
ones xp̄i quas pfeci| pollicit⁹ eſt pculdubio
cōſequent̄. Alij ſunt qui|eiſdē modis vt dictū
eſt ad pfectionē aſtricti in ei⁹ obſeruatione ne
gligētes vel etiā ficti exiſtūt. de quib⁹ dicit̄ in
collatione piauionis. Sunt q̄|euāgelicā pfecti
onem ſimulate poti⁹ q̄ʒ in ꝟitate arripere vo/
lunt ⁊ humanis laudib⁹ puocati vniuerſ mū
di diuitijs xp̄i p̄ferunt nuditatē. facultatē vi=
delicet mūdi ſolū ad faciē hominū renūcian/
tes nequaq̄ʒ mādatis euāgelicis ſe ſubmittūt
ſed ſuas exercēt p libito voluntates. ſine du/
bio talib⁹ dn̄s pſtringit viam ad domū ſuam
dicēs. niſi abundauerit. Tertij ſunt qui ſcō et
ſimplici pposito ex deuotione ſtudēt ſe conſi=
lijs euāgelicis q̄tū poſſunt dei adiutorio con
formare nō reputantes ſe pfectos ſed pfectio
nem attingere in ſpiritu humilitatis cupiētes
hi pfecto ſi nō om̄ia que pfectionis ſunt iple=
ant. credo hac ſentētia dn̄i eos nō pcelli quin=
imo ſtudio ſuperogatiōis eos in retributione
a dn̄o p̄miari. Ideo de illis qui ſibi ſtatū ven
dicauerūt pfectiōis nec in eo vt debuiſſent te=
nuerūt. patet quō a regno celorū iuxta ꝟbum
dn̄i excludunt̄. hi aūt qui in ſimplicitate vixe
runt quō ad regnū celorū pducunt̄. patʒ in vi
taſpa. vbi legit̄. Quidā frater in heremo que Z
rens videre exitum anime iuſti ⁊ peccator| di=
uino nutu lupo duce venit ante quādam ciui
uitatem vbi erat monaſteriū in quo erat q̄daʒ
ſolitari⁹ habēs magne pfectionis nomen q̄ ia
cebat infirm⁹ expectans horā mortis ſue. frat̄
ille vidit multā p̄parationē fieri cereorū ⁊ lam
padarū pp̄ter ſolitariū illum qui tante repu/
tationis habebat̄ quaſi p ipſum dn̄s ſaluaret
ciuitatē. ⁊ eo moriente om̄es pituri eſſent. fa=
cta aūt hora exitus ipſi⁹ vidit frater ille tarta
reum quēdā inferni deſcendentē pp̄ter ſolita
rium illum habentē tridentem igneuʒ. Et au=
diuit vocem dicentē ſibi quaſi a deo. Hēc aīa
iſta nō pmiſit me in ſe quieſcere vna hora. ſic
nec tu miſerearis eius euellēs aīam. Ponēs

ergo tartareus ille tridentem in corde ſolitarij
⁊ ꝑ multas horas torquēs eum abſtraxit ani
mam eiꝰ. Poſt hoc ingreſſus ille frater ciuita
tem inuenit hoīem ꝑegrinū iacentē egrotum
nō habentē qui eius curam haberet ⁊ manſit
cum eo vno die. Et cū veniſſet hora ſui exitus
vidit frater angelos gabrielē. michaelē. vnū
a dextris. ⁊ aliū a ſiniſtris infirmi. rogabātq̄
animā infirmi vt egrederetur ⁊ nō exibat quaſi
nolens derelinquere corpus ſuū. dixitq̄ Ga/
briel ad Michaelem. aſſume tibi animā iſtā
iam eamꝰ. Cui michael. iuſſi ſumus a dño vt
ſine dolore eijciatur. ideoq̄ nō poſſumus cū vi/
olentia eam euellere. Exclamauit ergo voce ma/
gna Michael dicens. Dñe quid vis de aīa
hac quia nō acquieſcit nobis vt egrediatur. Cū
q̄ deſcēdiſſent oīes angeli in circuitu anime
illius cum canticis ⁊ hymnis venit vox dicēs
Ecce mitto dauid cū cythara ⁊ oēs pſallen/
tes vt audiēs vocē ipſorū egrediatur anima iu
ſti huiꝰ. Cū aūt deſcendiſſent cū cytharis et
cymbalis cantū angelorū cōcinētes ſancta aīa
cum gaudio exiliens ſedit in manibꝰ ſancti mi
chaelis ⁊ aſſumpta eſt cū gaudio magno in ce
lum. Ecce quō anima illius ſolitarij qui perfe
ctiſſimus in opinione hoīm reputabatur quia nō
abundauit iuſticia eius vt debuit. ideo a regno
celorū excluſa tartareis tortoribus tradita fu
it. Anima vero ſimplicis ꝑegrini cui pro ſtatu
ſuo ſuffecit iuſticia ſua ad regnū celorum cum
magna deducta fuit leticia. Quod ⁊ nobis p̄-
ſtare dignetur.

¶ Dñica ſexta poſt trinitatis. Sermo. iij.

Audiſtis quia di

ctum ē antiquis nō occides. qui autē
occiderit reus erit iudicio. ego autem
dico vobis oīs qui iraſcitur fratri ſuo reꝰ erit
A iudicio. Matth. v. Olla cum eſt plena aq̄ ⁊
in ſe aliquid habeat nō emittit ſed i ſe claudit
⁊ cuſtodit. Si aūt ad ignē ponatur ⁊ feruere in-
cipit quicq̄d intus latuit etiam minimū ſurſū
mittit ⁊ ſi que feces in fundo latebant ſupena
tant. ⁊ ſimul pinguedo cum fecibus exalant.
Moraliter ꝑ ollam intellige hominē ꝓpter ma
teriam. quia ſicut olla fit de terra ſic ⁊ homo.
Iuxta illud Eccēs. iij. Homines de terra facti
ſunt ⁊ in terrā pariter reuertuntur. Ideo dicit
apl'us. j. Corinth. xv. Homo primus de terra
terrenus. Per aquā aūt intellige dona ſpiri/
tuſſancti. Iuxta illud Joh. vij. Qui credit in
me flumina de vētre eius fluent aque viue. q̄r
de memoria credētis ꝓcedēt dona ſpūſſancti.
Sed ꝑ ignem intelligitur inuidia ira. Iux illud
pſ. lvij. Supcecidit ignis ⁊ nō viderūt ſolem
Modo ad ꝓpoſitū quādo hō ad inſtar olle
eſt plenꝰ aquis videl; donorū ſpūſſancti. tūc
nō emittit a cordis fundo quicq̄d ſit malū de
ꝓximo ſuo. Sed ſtatim cum poſitus fuerit ad
ignē ire accenditur. quia ira eſt accenſio ſangui-
nis circa cor. iiij. Ethic. Tunc ſtatim quid ſcit
mali vel infamie ꝓximi totū ore ꝓfert q̄ntum
cūq̄ illud ſit nociuū ⁊ oēs feces ⁊ blaſphe/
mias ⁊ iniurias que tempe quietis tacebat in
corde nō ſolum ore ſed oībꝰ mēbris ira du/
rante pandit. Et ſicut etiā olla feruēs cum fe-
cibus ſimul emittit pinguedinem. Sic homo
iracundꝰ ſimul cū veris falſa emittit ꝑdit ſiue
ꝑmit. Ideo dixit Job. xlj. De naribꝰ eius pro
cedit fumus ſicut olle ſuccenſe. ⁊ quid ꝑ fumū
qui ledit oc'os hominū niſi vba turpia ⁊ blaſ
phemie que ꝓferunt irati deſignantur q̄ ledunt
tam ꝓferentē q̄ audientē q̄ etiam illū cui ea
ꝓfert. ideo dñs in p̄ſenti euāgelio ꝓhibet irā
cordis ⁊ oris cū dicit. Qui iraſcitur ⁊c. In ver
bis ꝓpoſitis breuiter ꝑ ordinē tria tāguntur.
p̄mo imꝑfectio phariſeorū. ibi. audiſtis q̄a di
ctum eſt antiq̄s. ſecūdo punitio iracundorū.
ibi. ego aūt dico. tertio ſatiſfactio iniuriatorū.
ibi. ſi offers munus tuū. Circa p̄mū dicit. au/ B
diſtis quia dictū eſt antiquis videlicet Exo.
xx. Nō occides. in quo quidē mandato ꝓhi/
bitionis oīe homicidiū ꝓhibetur. Ubi nō ho-
micidium eſt duplex corꝑale ⁊ ſpūale. Corpo
rale cōmittitur tripliciter. voluntate. ore. ⁊ ope
Uolūtate cōmittitur homicidiū tribus modis.
Primo ad mortem odiēdo. Exemplū de fra/
tribus Joſeph qui oderāt eum nec poterant
quicq̄ ei pacifice loqui Gen. xxxvij. Nā qui
odit fratrem ſuum homicida ē. j. Joh. iij. Et
ratio eſt. quia ille qui odit ꝓximū occidit ani-
mam ſuā. quia hō ꝑ maliciam occidit animā
ſuam. Sapien. xvj. ⁊ Pſ. xxxvj. Gladius co
rum intret in corda ipſorū. vbi dicit Auguſt.
Qui alteri nocere deſiderat ſimilis ē illi qui
gladio ſe tranſuerberat vt tunicam alteriꝰ ra-
piat. Deinde occidit ſpiritualiter ꝓximū ſuū.
Quia ſm glo ſuꝑ ep'la. j. Joh. iij. Qui ex odio
pſequitur frēm ſuum ⁊ ad iram ꝓuocat q̄ntū in
ſe eſt ipm in anima occidit. ⁊ talis eſt velut gla
dius ex vtraq̄ pte ſcindens. de quo Ecci. xxj
Quaſi rōphea bis acuta oīs iniquitas. Se
cundo cōmittitur voluntate homicidium occi/
dere ꝓponendo. ſicut Eſau quādo dixit. Ue
nient dies luctus patris mei ⁊ occidam fratrē
meum Gen. xxvij. Et ꝓpter hoc ꝓpoſitū ma
lum non inuenit locum penitentie licet cum la
chrymis queſiuiſſet. ad Heb. xij. Tertio i mor
tem conſentiendo. ſicut Achab cōſenſit i mor-
tem Naboth. iij. Reg. xxj. Uerbo cōmittitur C
homicidium tripliciter. Primo precipiendo.
ſicut Herodes precepit occidere pueros Mat.
ij. Secundo ad mortem iudicando ordine iu-
ris penitus p̄termiſſo. ſicut fecit Pilatꝰ Luc.